

er han med et Opdagelsesskib til de varme Lande, kommer ud for tyrkiske Sørøvere, er med en Hvalfanger og strander i den svenske Skærgaard, og overværer i den spanske Sø et Sølslag 1793, hvori den senere Admiral Nelson deltager. Sin store Bedrift øver han dog, da han ene Mand sammen med en Skibsdreng overmander en fransk Besætning, som har kapret hans hollandske Skib. Han gennemfører ogsaa sin dumdristige Plan, og faar som Belønning en Sølvdaase paa 16 Lod med Inskription fra den hollandske øverste Admiral van Kinsbergen 1794. Hans Redere tillagde ham 1 Tønde Guld (100,000 Rdl.), men da Franskmændene indtog Amsterdam, blev Rederne »franskvenlige« og vilde af denne — maaske ogsaa af andre! — Grunde ikke ud med Pengene, som han maatte føre Proces om, og hvoraf han da ogsaa opnaaede 15,000 Gylden. Baade Sølvdaasen og hans Sabel er afbildet i Bogen, og Procesakterne har ligget sammen med dem i Abildtrup Nedergaard. De hollandske Gylden lagde Grunden til Slægtens Velstand.

Den smukke Bog fortjener ikke mindst for denne Levnedskildrings Skyld at blive læst i videre Krese.

DAVID WESTERGAARD og STEPHAN NYBOE: Efterkommere af Fæstebonden KNUD STEPHENSEN i Djeld. Holstebro 1924. 106 S.

Det er sjældent at se en Amatør udsende en saa velskreven Slægtebog som denne. Maaske er det ogsaa til en vis Grad det dæmpede, smukke typografiske Udstyr, der gør Bogen saa tiltalende at blade i. Thomsen i Holstebro er jo landskendt for sit smukke Bogtryk. Men den væsentligste Aarsag til, at Bogen er bleven saa god, er det velafstemte i Ordningen af Stoffet, og den velafvejede Vekslen mellem Genealogi og Topografi, der gør, at man foruden Slægtens Genealogi, der jo kun kan have Bud til en snævrere Kreds, tillige faar et Stykke Egnshistorie, der virkelig giver noget værdifuldt og nyt. Statskonsulent Westergaard i Jelling forstaar øjensynlig den blandt vore Lokal- og Personalthorikere yderst sjældne Kunst at begrænse sig, ikke blot i Emnet,

for det forstaar den, der skriver 700 Sider om Sengeløse Sprøjtehus jo ganske vist ogsaa, men i Valget af Stof, Beskæringen af det altfor vildtvoksende Grenevildnis, Beklipningen af de altfor frodige Tjørnehække. Maaske er det ikke tilfældigt, at just denne Ætling af »Stafen Væjstergor«, som selv er Statskonsulent i Planteavl og Havebrug, har vist sig at være en klog og smagfuld Podemester, som veed, at jo mere man beskærer, naar man gør det med tænksom Hu og nænsom Haand, des bedre gror det der bliver tilbage, og des længere bliver det staaende. Man maa i højeste Grad haabe, at dette ikke bliver Konsulent Westergaards eneste Bidrag til Historien, men at han, efter nu paa bedste Vis at have aftjent sin Værnepligt for Slægtens Minder, tillige vil tage fat paa Fortidens Landbrugshistorie. Der trænges netop til Folk af hans Art, der trænges til en Fortsætter af Kammerraad Christensen i Hørsholm.

KAREN KIRSTINE HENRIKSEN: RASMUS HANSEN I ØRSLEV OG HANS EFTERKOMMERE. Odense 1924. 282 S.

Der ligger mange Aars taalmodigt Arbejde gemt i denne vældige Stamtavle over en sjællandsk Fæstebondes Efterkommere. Ikke mindre end 2888 Personers Navne er anført, og det er endda kun en Del af Rasmus Hansens mangfoldige Efterkommere. Rasmus Hansen var født i Bjerrede i Terslev Sogn (døbt 1695), ældste Søn af Hans Rasmussen (1666—1711) og Birgitte Rasmusdatter (1667—1730). Men hans Efterkommere blev ikke boende paa »Bjerred«. Han fik 10 Børn, 4 Sønner og 6 Døtre, hvoraf 1 Dreng døde som lille og 1 Pige som ung. De øvrige 8 Linier følges saa helt op til Nutiden. Af de 2888 blev 2 født paa Falster, 1 paa Laaland, 12 paa Fyn, 145 i Jylland, 22 i Sønderjylland, 3 i Skaane, 2 i Norge, 2 i Finland, 2 i Paris, 7 i Rusland, 2 paa St. Jan, 89 i U. S. A., 12 i Canada, 5 i Argentina, 1 i Siam og 1 i Afrika — Resten fødtes paa Sjælland, heraf dog 347 i København.

Det er et overordentlig broget Billede, denne Stamtavle op-runder for os af Folk i alle mulige Livsstillinger, lige fra store Hovedgaardsejere, Præsidenter i Højesteret, Professorer og Komman-